

Statistika o inovačních aktivitách podniků v ČR

Seminář na téma:

**VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE – KLÍČOVÉ FAKTORY
RŮSTU A KONKURENCESCHOPNOSTI ČR**

Technologické centrum AV ČR
Praha, 18.3.2011

Václav Sojka

Oddělení statistiky výzkumu, vývoje a informační společnosti

Obsah

- Úvod
- Legislativní rámec statistiky inovací
- Metodika a terminologie
- Koncepce statistického šetření
- Výstupy a diseminace
- Vybrané ukazatele
- Závěr

Úvod

Předmět statistiky inovací:

- Inovační aktivity podniků

Účel statistického zjišťování:

- Získání mezinárodně srovnatelných statistických informací pro kvantitativní a kvalitativní charakteristiku inovačního prostředí v podnikatelském sektoru ČR v souladu s metodologií EU a OECD.

Zjišťované ukazatele:

- Údaje o typech inovací a jejich druzích
- Inovační aktivity a náklady
- Zdroje financování inovačních projektů
- Cíle inovačních aktivit
- Informační zdroje a inovační spolupráce
- Bariéry bránící inovačním aktivitám a další

Legislativní rámec

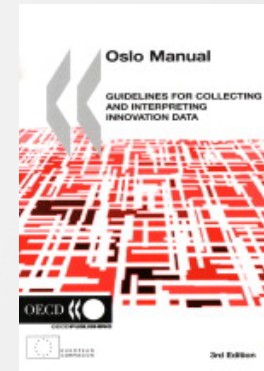
Nařízení Komise ES č. 1450/2004:

- základní legislativní rámec upravující statistiku inovací
  - vymezuje povinnosti členských zemí EU v této statistice
  - stanovuje periodicitu zjišťování (nyní každé 2 roky), moduly (oddíly) a jejich periodicitu (2 roky nebo 4 roky), referenční období, povinné základní ukazatele, stratifikaci a poskytování dat Eurostatu (maximální lhůta t+18 měsíců)
  - v roce 2008 provedena novelizace nařízení (přechod na NACE r2)
-
- Národní legislativní rámec pro oblast podpory inovací z veřejných zdrojů je uveden v **zákoně č. 211/2009 Sb.** o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (definovány technologické inovace).
  - **Národní politika výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009–2015** stanovuje priority pro podporu inovačních aktivit a nástroje k realizaci.

Metodika (1)

Metodické podklady:

- **Oslo manuál (3 revize), OECD 2005** – základní metodika (plná implementace, český pracovní překlad)
- **Metodika Eurostatu** – v souladu s nařízením je dodávána ke každému šetření metodika, která zahrnuje:
  - **Doporučený dotazník CIS** – vzorová podoba výkazu pro národní implementaci (TI2008 je úplná verze dotazníku CIS2008).
  - **Metodiku šetření** – definice, stratifikace, seznam klíčových odvětví (povinných) a doporučených odvětví (nepovinné), požadavek na přesnost, na míru návratnosti, seznam výstupů (data, zpráva o kvalitě dat)
- **Doplňková metodika** – pracovní materiály doporučující povahy, doplňkové definice (Eurostat, OECD)

Metodika (2)

Definice inovace:

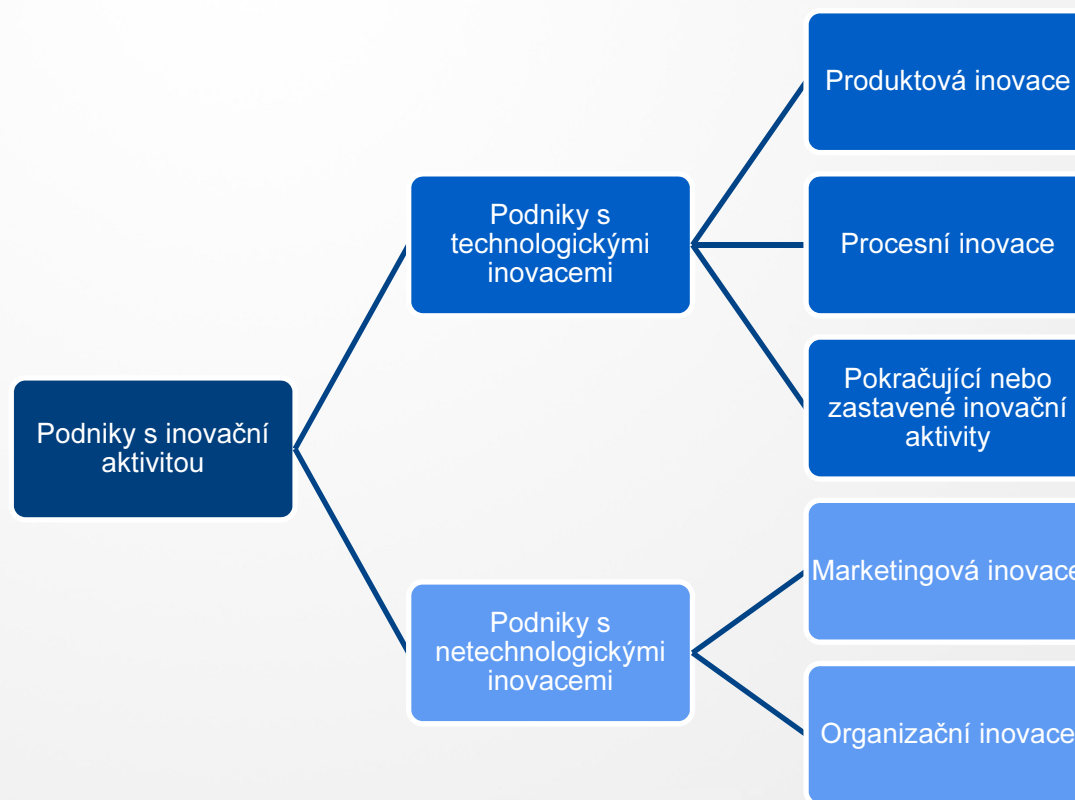
Inovace představuje zavedení nového nebo podstatně zlepšeného produktu (zboží nebo služby) nebo procesu nebo nové marketingové metody nebo nové organizační metody do podnikatelských praktik, organizace pracoviště nebo externích vztahů.

Požadavky:

- Minimálním požadavkem na inovace je, že produkt, proces, marketingová či organizační metoda musí být **nová (nebo podstatně zlepšená) pro podnik**. To zahrnuje produkty, procesy a metody, které podniky vyvíjejí jako první a ty, které byly převzaty od jiných podniků či organizací.
- Společným znakem jakékoliv inovace je, že **musela být zavedena**. Nový nebo zlepšený produkt je zaveden tehdy, je-li uveden na trh. Nové procesy, marketingové metody nebo organizační metody jsou implementovány v okamžiku, kdy jsou skutečně používány v podnikových operacích.

Metodika (3)

Eurostat při tvorbě ukazatelů a výstupů uplatňuje následující členění:

Historie šetření

Šetření o inovacích	Počet podniků v základním souboru	Počet podniků ve výběrovém souboru	Pokrytí základního souboru (%)	Míra response (%)
TI 2001 (1999-2001)	22 935	5 829	25	63
TI 2003 (2002-2003)	23 958	4 678	20	81
TI 2005 (2003-2005)	40 582	8 370	20	74
TI 2006 (2004-2006)	41 078	8 475	20	79
TI 2008 (2006-2008)	45 784	8 638	20	79
TI 2010 (2008-2010)	24 921	6 225	25	???

Koncepce statistického šetření

Způsob šetření:

- Šetření je koncipováno jako výběrové (pro velké podniky nad 250 zaměstnanců jako plošné).

Statistická jednotka: podnik s 10 a více zaměstnanci

Periodicita: každé 2 roky

Referenční období: 3leté (2006–2008, 2008–2010, 2010–2012,...)

Základní stratifikace:

- velikostních skupin (malé, střední, velké)
- odvětví OKEČ/CZ-NACE r2 (klíčová, doporučená),
- podle regionů (NUTS2) počínaje TI2005 (nepovinné dle nařízení)
- Pokrytí základního souboru výběrových se pochybuje okolo 20%.

Dotazník: vzorový harmonizovaný dotazník CIS vytvořený Eurostatem a schválený členskými zeměmi EU.

Výstupy a diseminace (1)

Národní výstupy:

- Publikace „Inovační aktivity podniků v ČR v letech 20xx–20yy“
  - tištěná a elektronická (web, PDF)
- Webové stránky: http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika_inovaci
- Statistická ročenka ČR (2010), Statistická ročenka VaTaI (2011)
- Letáčky pro různé akce

Výstupy pro Eurostat:

- Agregované výstupy podle dodaného tabulačního schématu
- Mikrodata a metadata
- Zpráva o kvalitě dat (Quality Report CIS)
- Speciální výstupy (různé doplňkové materiály)

Ostatní výstupy:

- Údaje a výpočty ukazatelů pro projekty OECD

Výstupy a diseminace (2)

Klíčová odvětví pro inovační aktivity podniků dle metodiky Eurostatu (CZ-NACE rev. 2):

Těžba a dobývání (NACE B)

Zpracovatelský průmysl (NACE C)

Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (NACE D)

Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi (NACE E)

Velkoobchod, kromě motorových vozidel (NACE G46)

Doprava a skladování (NACE H)

Vydavatelské činnosti (J58)

Telekomunikační činnosti (J61)

Činnosti v oblasti informačních technologií (J62)

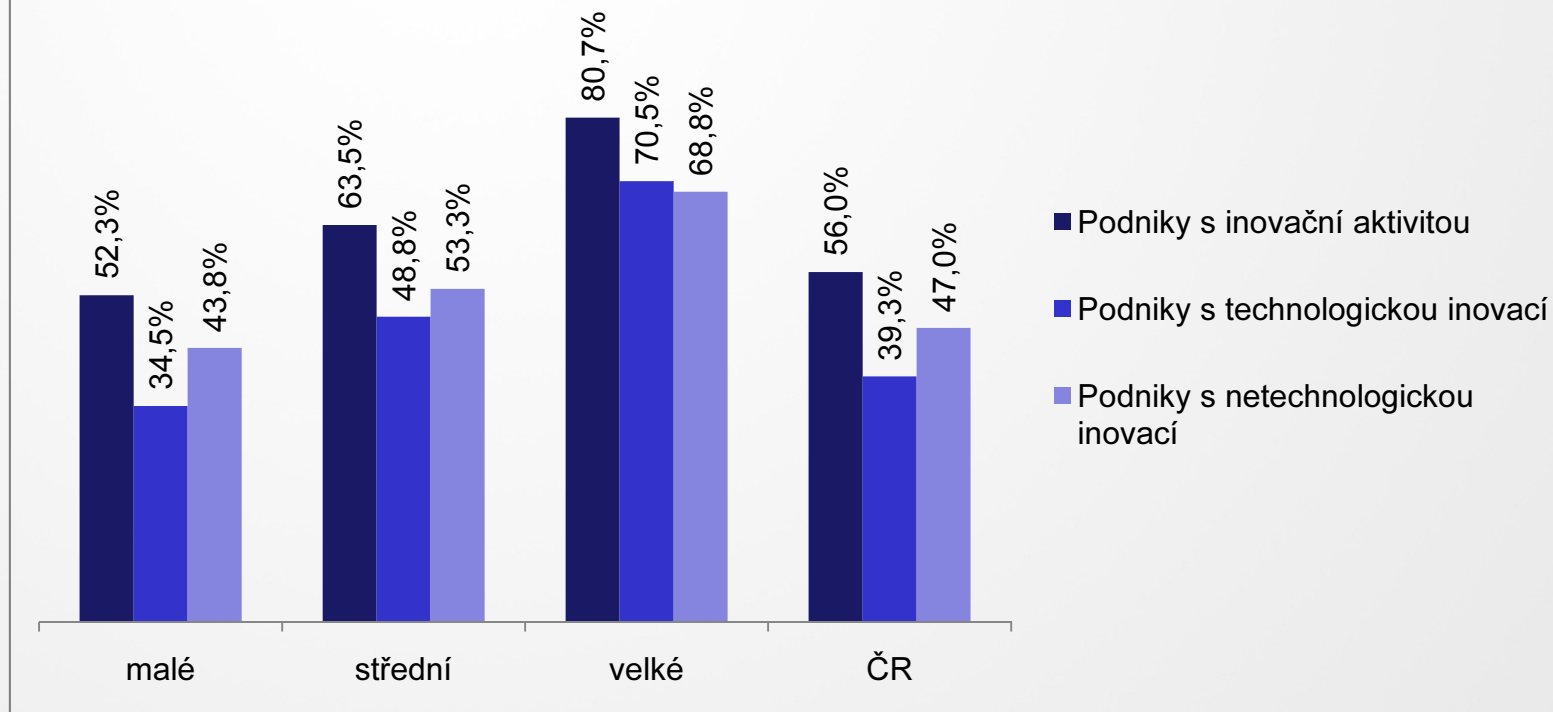
Informační činnosti (J63)

Peněžnictví a pojišťovnictví (NACE K)

Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy (M71)

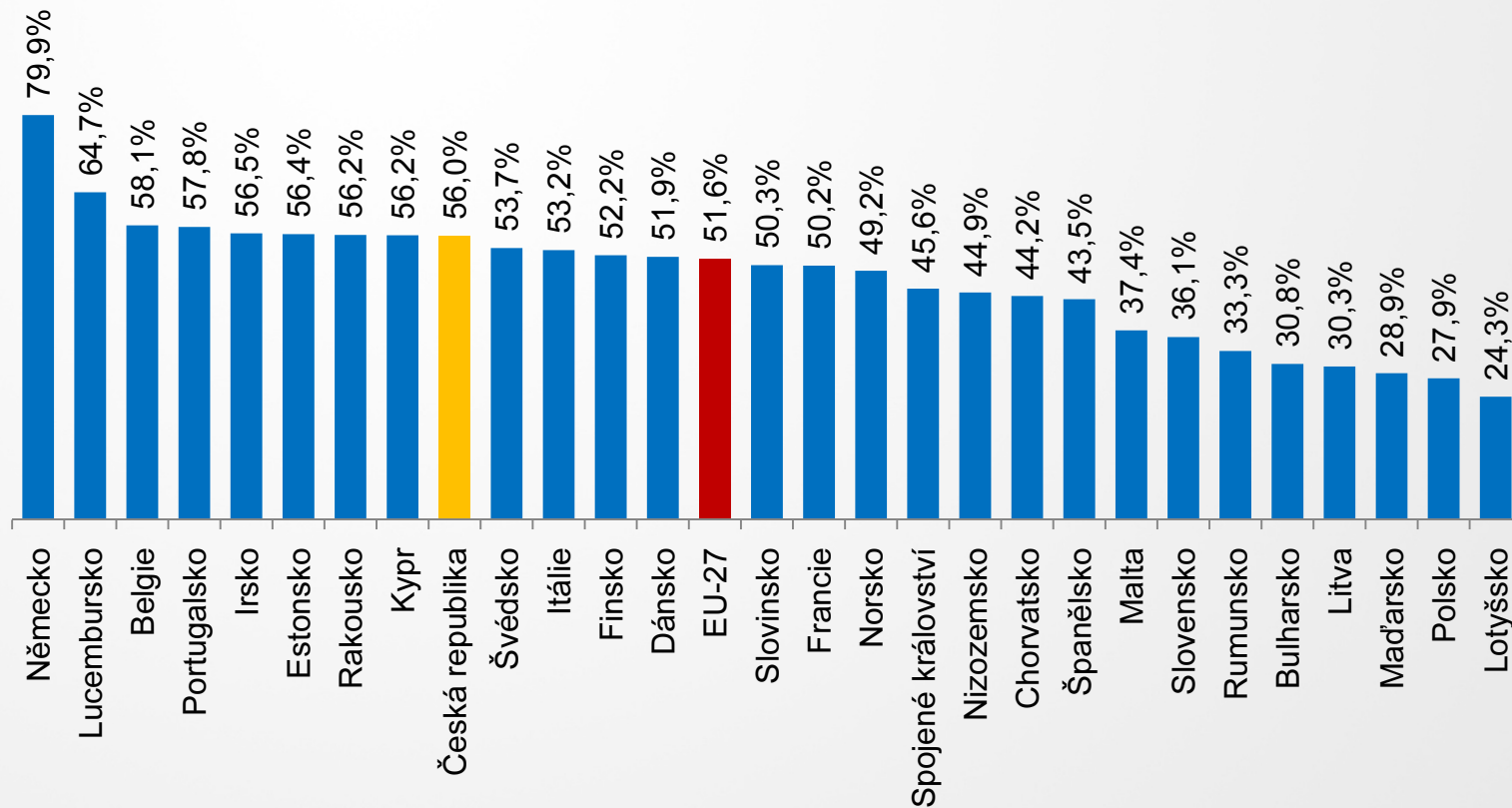
Vybrané ukazatele (1)

GRAF 1: Podíl podniků s inovačními aktivitami podle typu inovace na celkovém počtu podniků v dané velikostní skupině (klíčová odvětví); 2006–2008

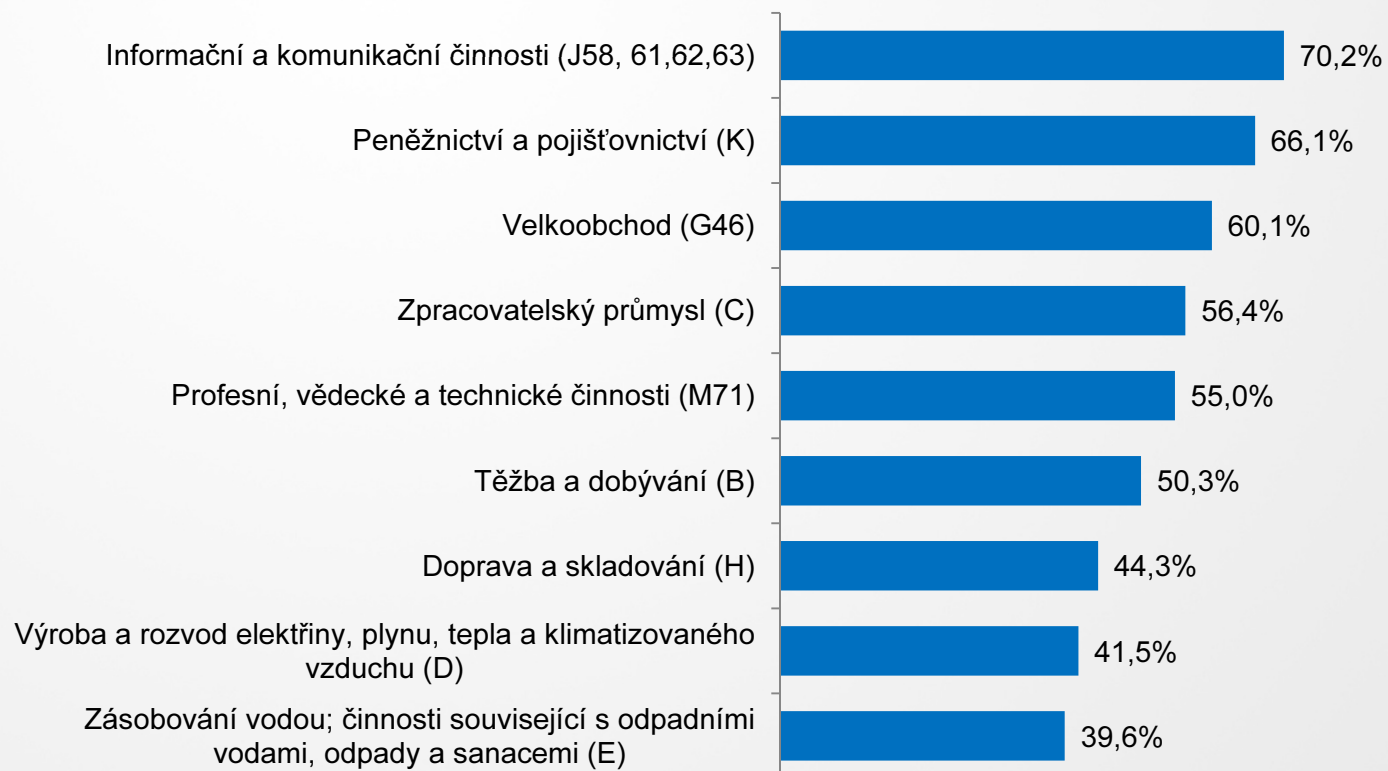
Vybrané ukazatele (2)

GRAF 2: Podíl podniků s inovační aktivitou na celkovém počtu podniků (klíčová odvětví); 2006–2008

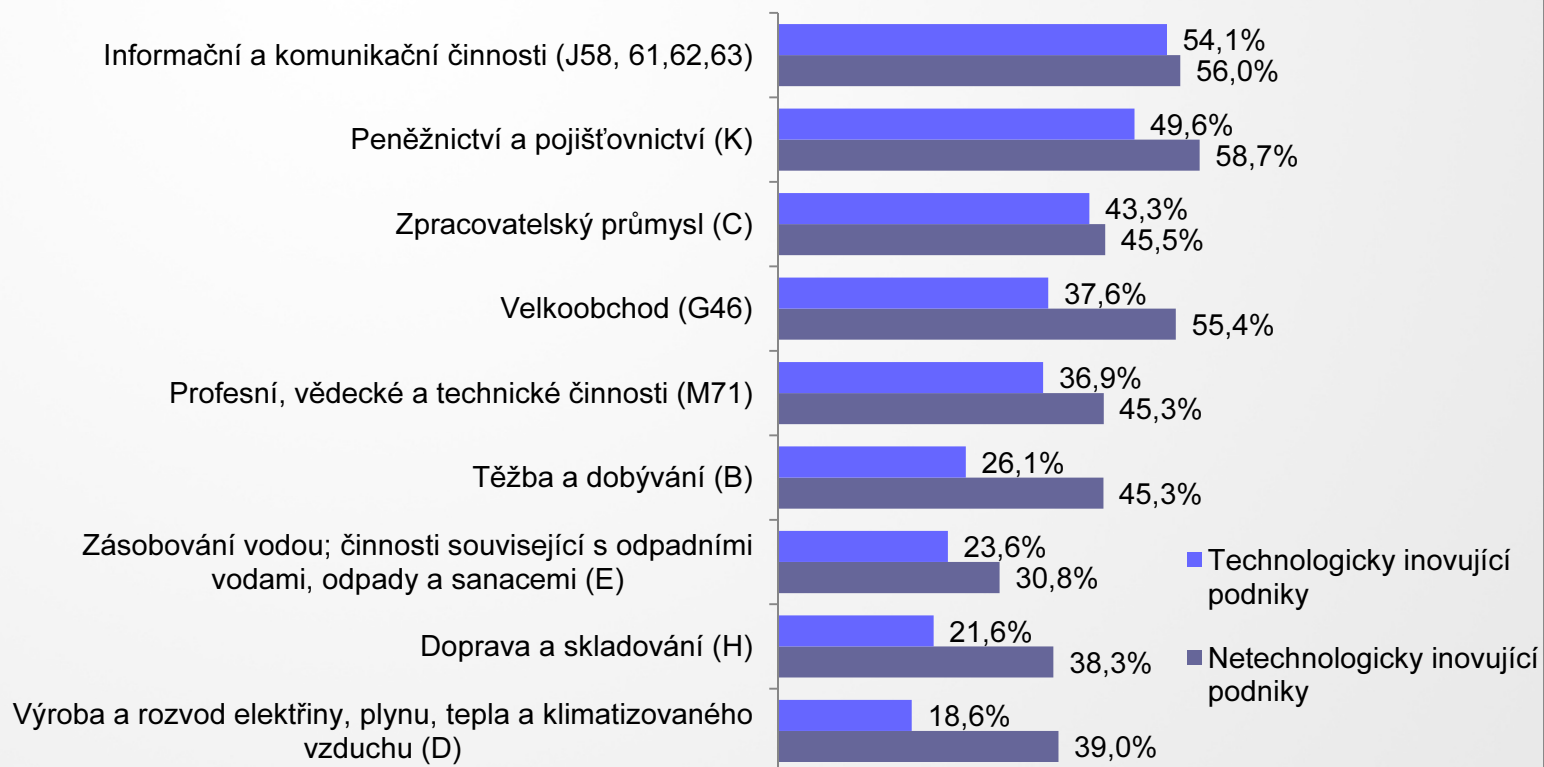
Vybrané ukazatele (3)

GRAF 3: Podíl inovujících podniků na celkovém počtu podniků v daném odvětví (klíčová odvětví); 2006–2008

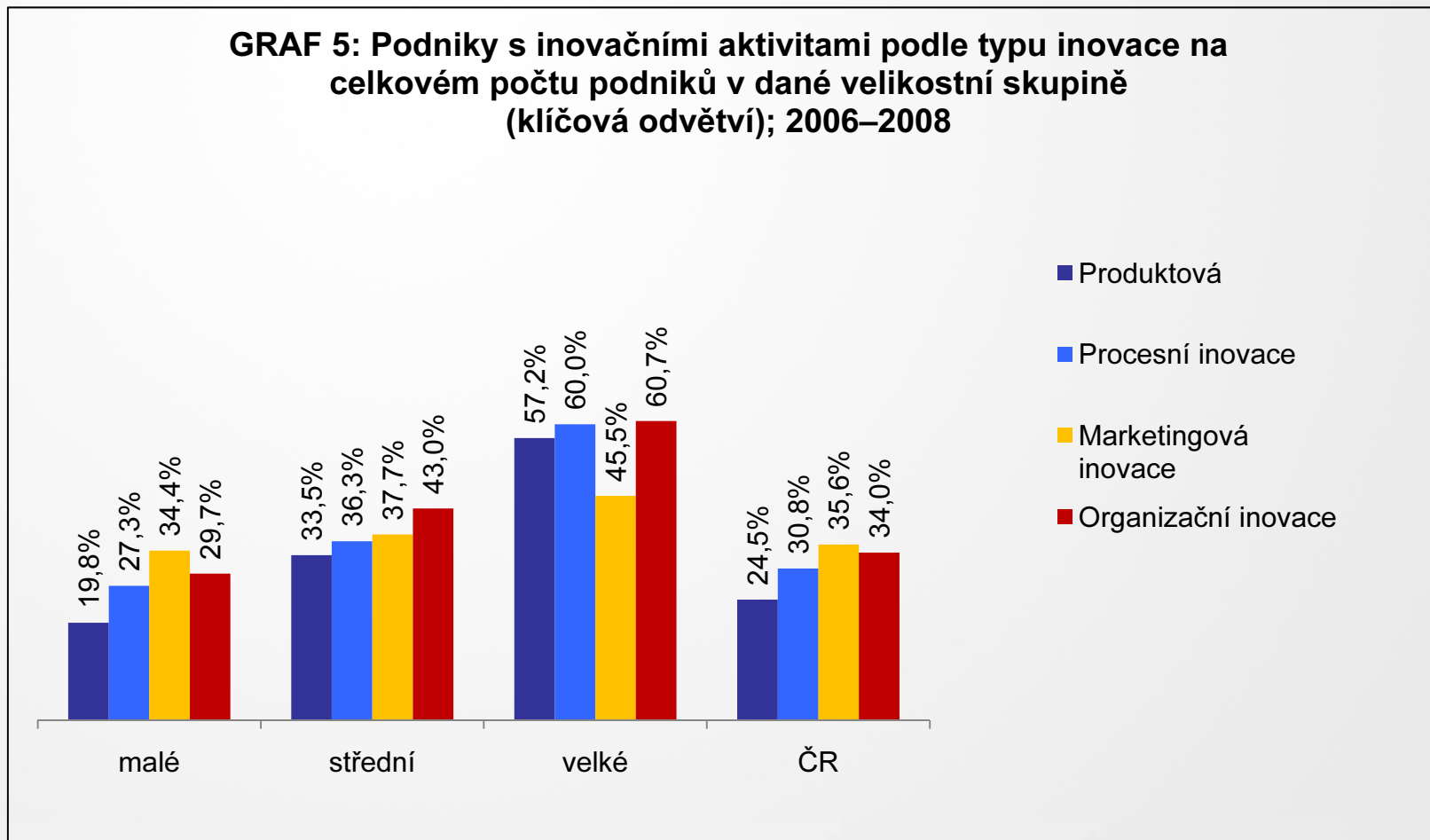
Vybrané ukazatele (4)

GRAF 4: Podíl podniků s inovačními aktivitami podle typu inovace na celkovém počtu podniků v daném odvětví (klíčová odvětví); 2006–2008

Vybrané ukazatele (5)

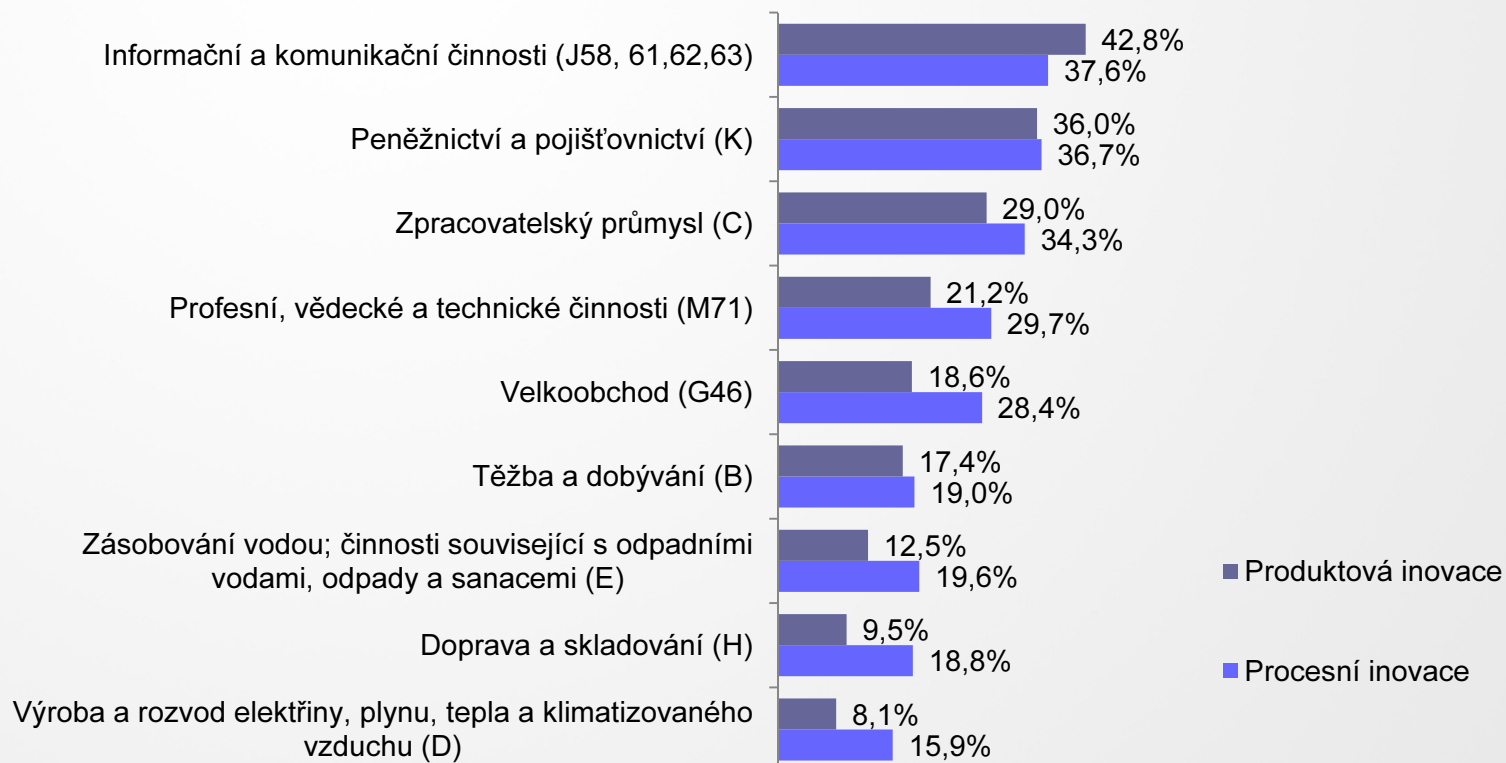
GRAF 5: Podniky s inovačními aktivitami podle typu inovace na celkovém počtu podniků v dané velikostní skupině (klíčová odvětví); 2006–2008

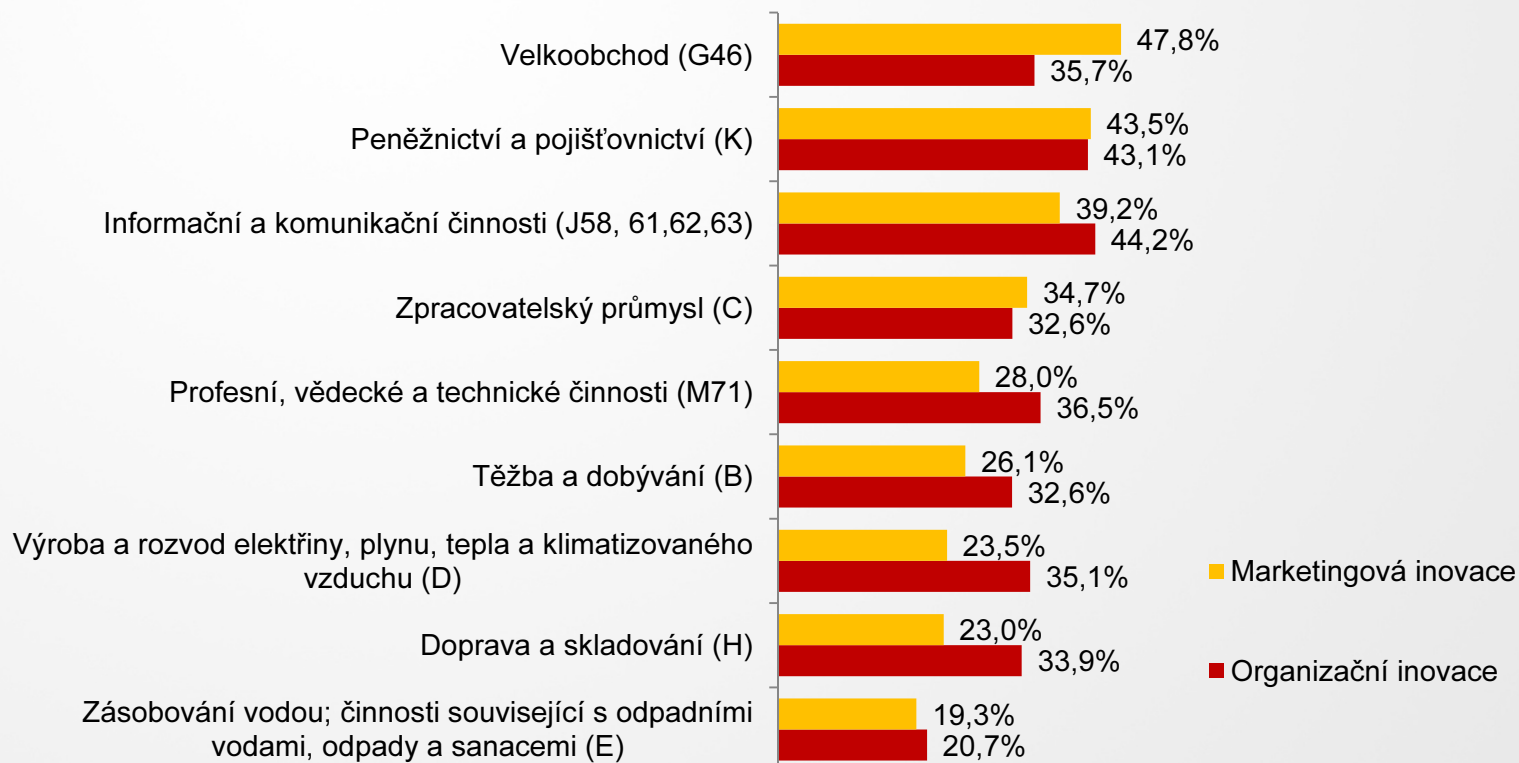
Vybrané ukazatele (6)

GRAF 6: Podíl podniků s technologickými inovačními aktivitami podle typu inovace na celkovém počtu podniků v daném odvětví (klíčová odvětví); 2006–2008

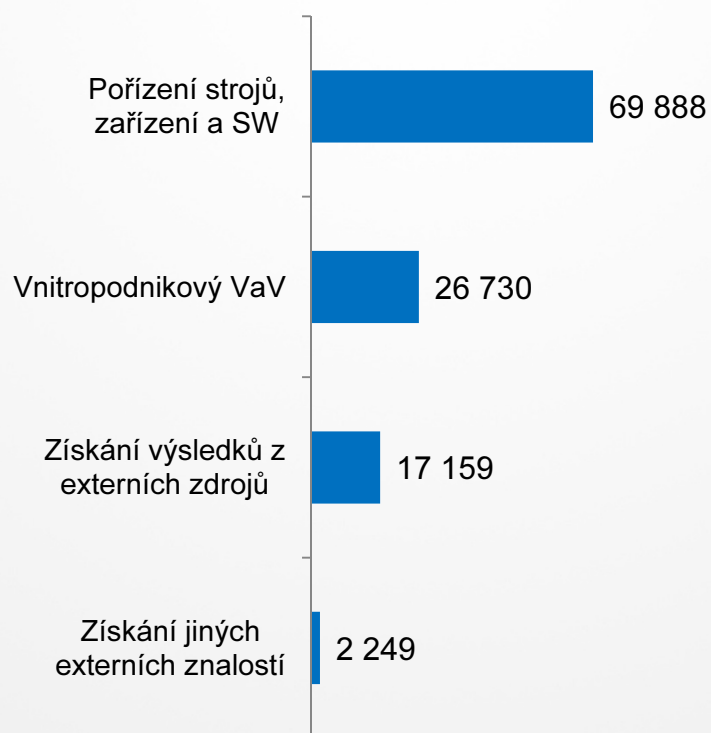
Vybrané ukazatele (7)

GRAF 7: Podíl podniků s netechnologickými inovačními aktivitami podle typu inovace na celkovém počtu podniků v daném odvětví (klíčová odvětví); 2006–2008

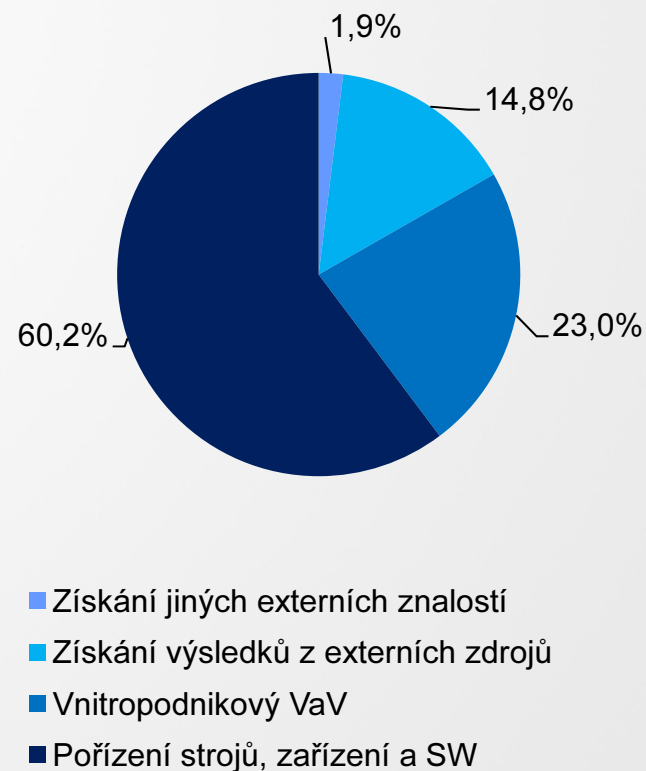

Vybrané ukazatele (8)

Graf 8: Náklady na technologické inovace podle druhu nákladů (klíčová odvětví) v mil. Kč; 2008

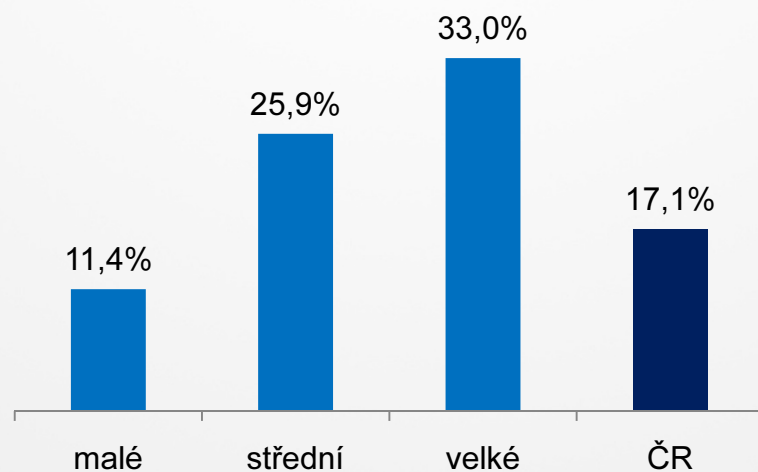

Graf 9: Struktura nákladů na technologické inovace podle druhu nákladů (klíčová odvětví); 2008

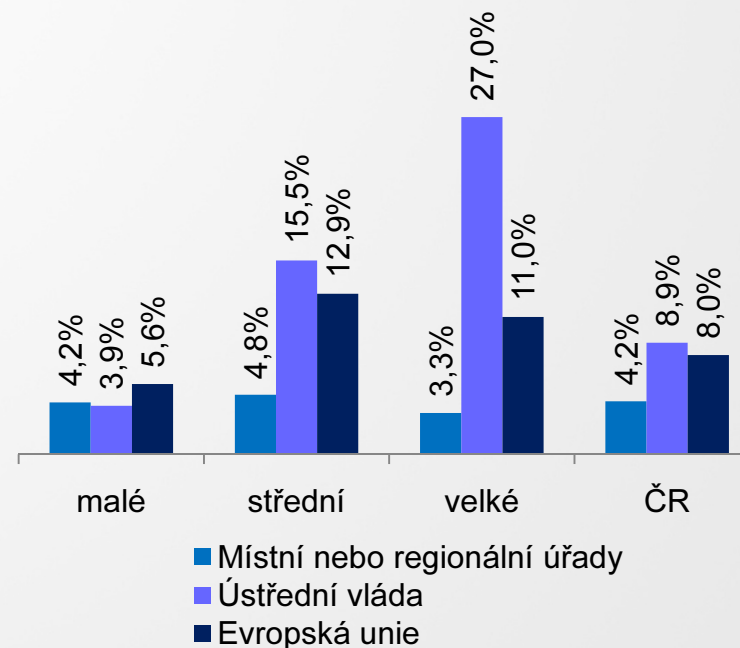

Vybrané ukazatele (9)

Graf 10: Podíl podniků, které obdržely podporu z veřejných zdrojů na celkovém počtu technologicky inovujících podniků v dané velikostní skupině (klíčová odvětví); 2006–2008

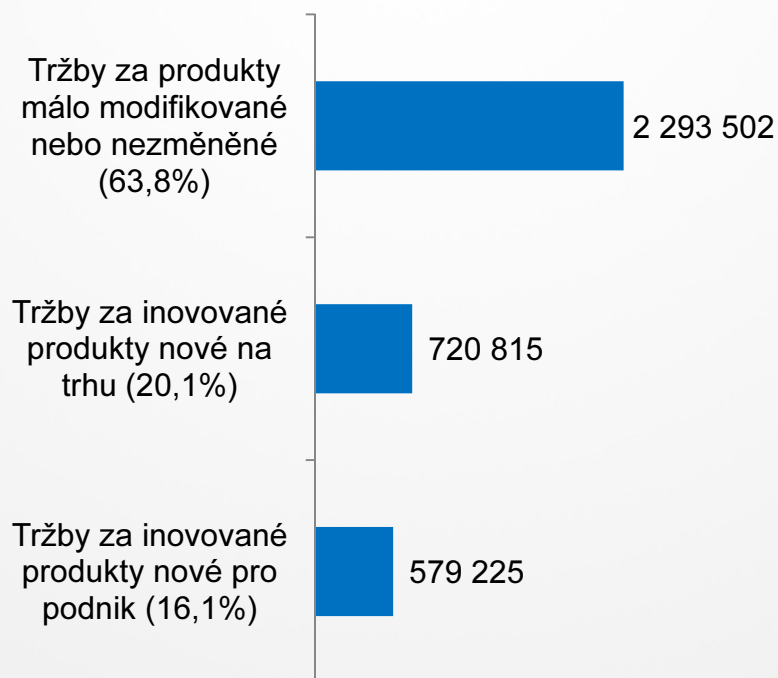

Graf 11: Podíl podniků, které obdržely podporu z veřejných zdrojů podle poskytovatele na celk. počtu technol. inovujících podniků v dané velikostní skupině (klíčová odvětví); 2006–2008

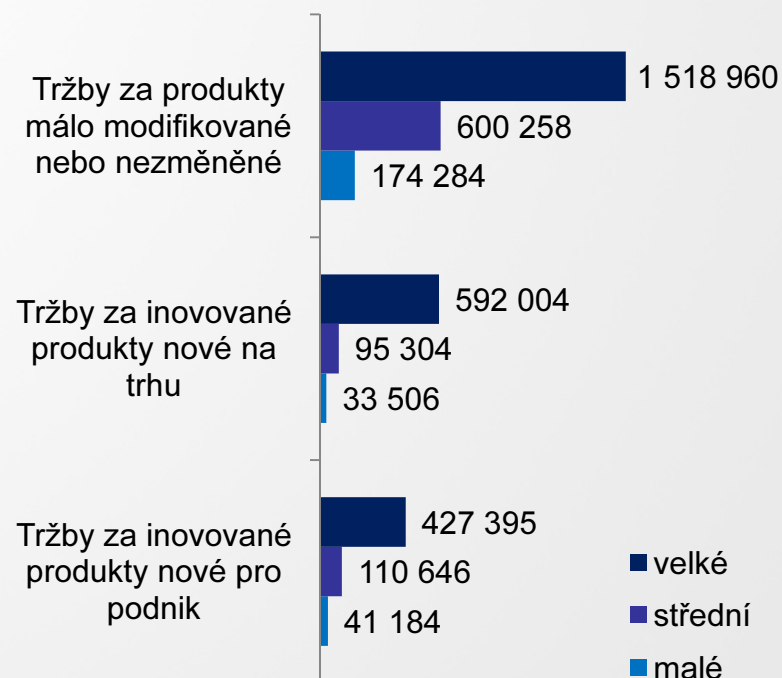

Vybrané ukazatele (10)

Graf 12: Tržby za inovované a neinovované produkty u podniků s produktovou inovací (klíčová odvětví) v mil. Kč; 2008

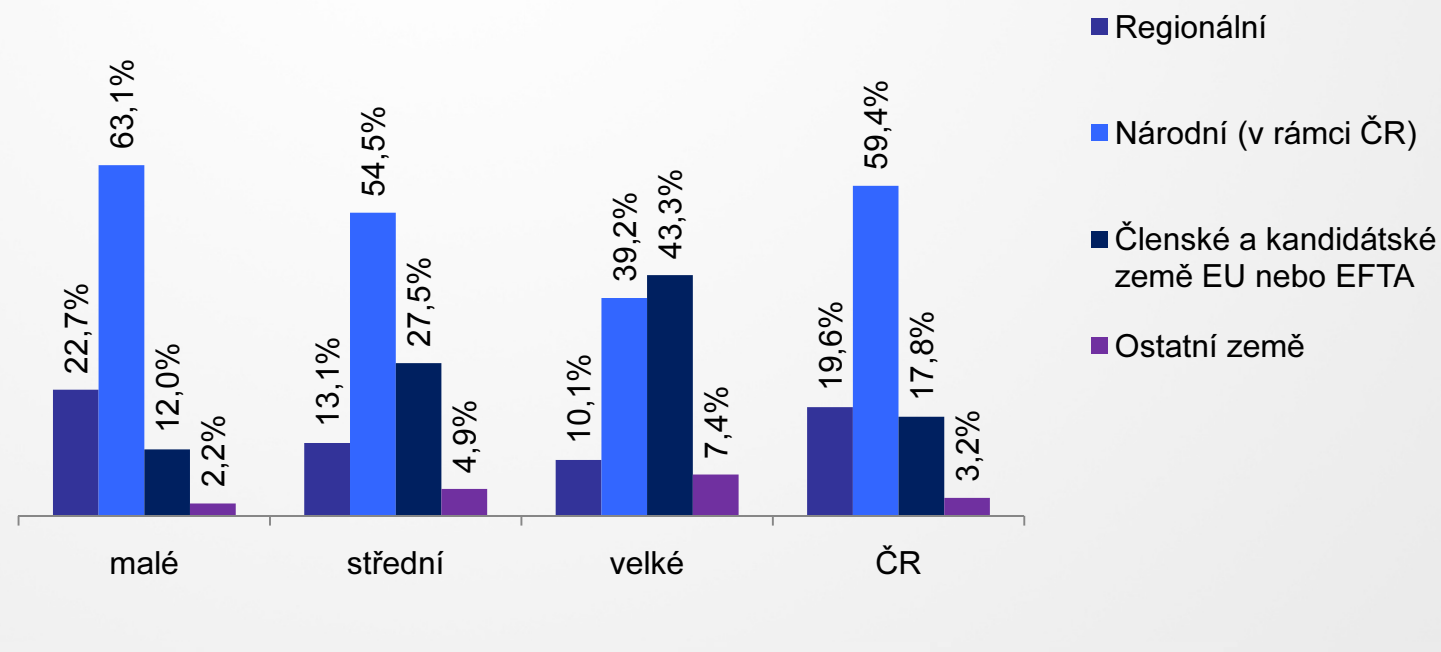

Graf 13: Tržby za inovované a neinovované produkty u podniků s produktovou inovací v dané velikostní skupině (klíčová odvětví) v mil. Kč; 2008

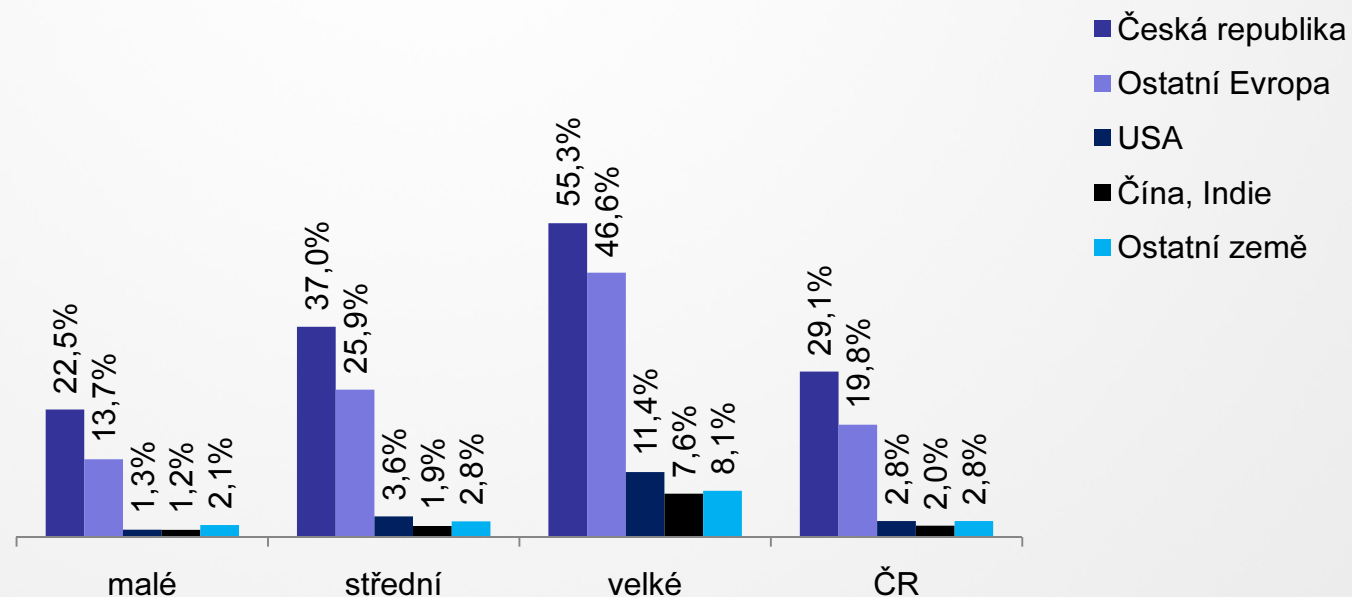
Vybrané ukazatele (11)

GRAF 14: Nejvýznamnější trh pro inovující podniky – podíl na celkovém počtu inovujících podniků v dané velikostní skupině (klíčová odvětví); 2006–2008

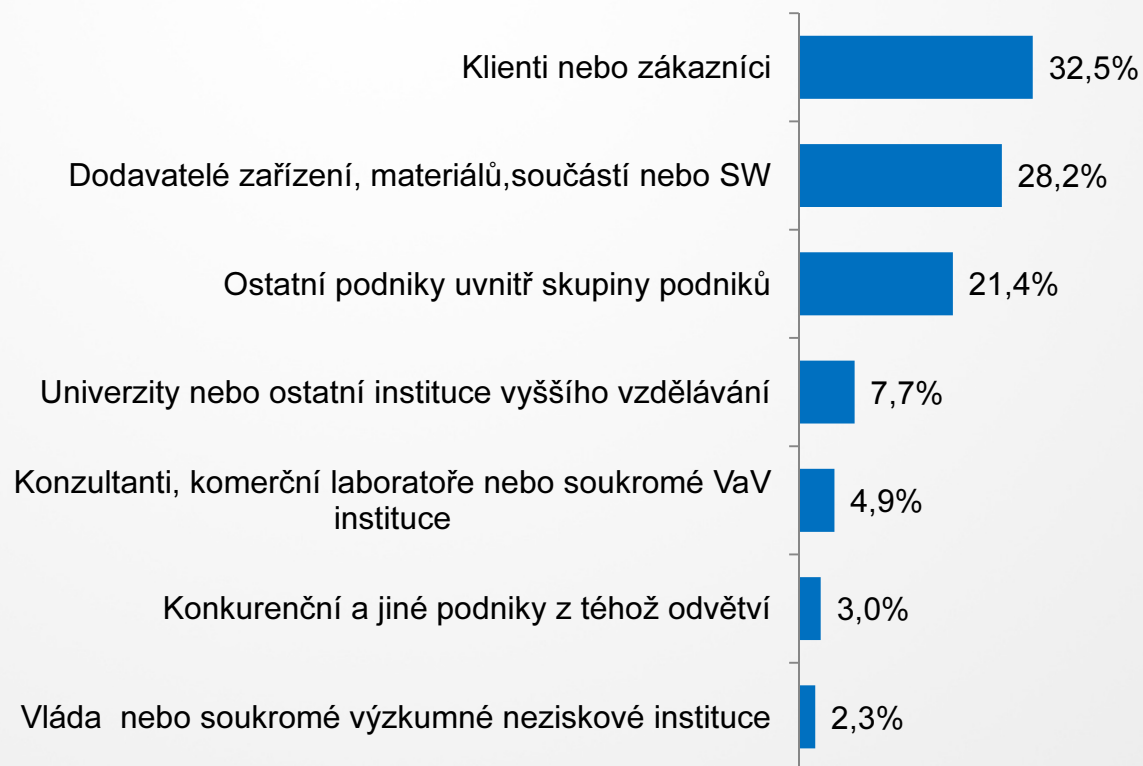
Vybrané ukazatele (12)

GRAF 15: Podniky spolupracující na inovačních aktivitách podle země původu partnera – podíl na celkovém počtu technologicky inovujících podniků v dané velikostní skupině (klíčová odvětví); 2006–2008

Vybrané ukazatele (13)

GRAF 16: Nejčennější spolupracující partner pro technologicky inovující podniky podle typu partnera – podíl na celkovém počtu technologicky inovujících podniků (klíčová odvětví); 2006–2008

Vybrané ukazatele (14)

GRAF 17: Informační zdroje pro inovace u technologicky inovujících podniků podle typu zdroje – podíl na celkovém počtu technologicky inovujících podniků (klíčová odvětví); 2006–2008

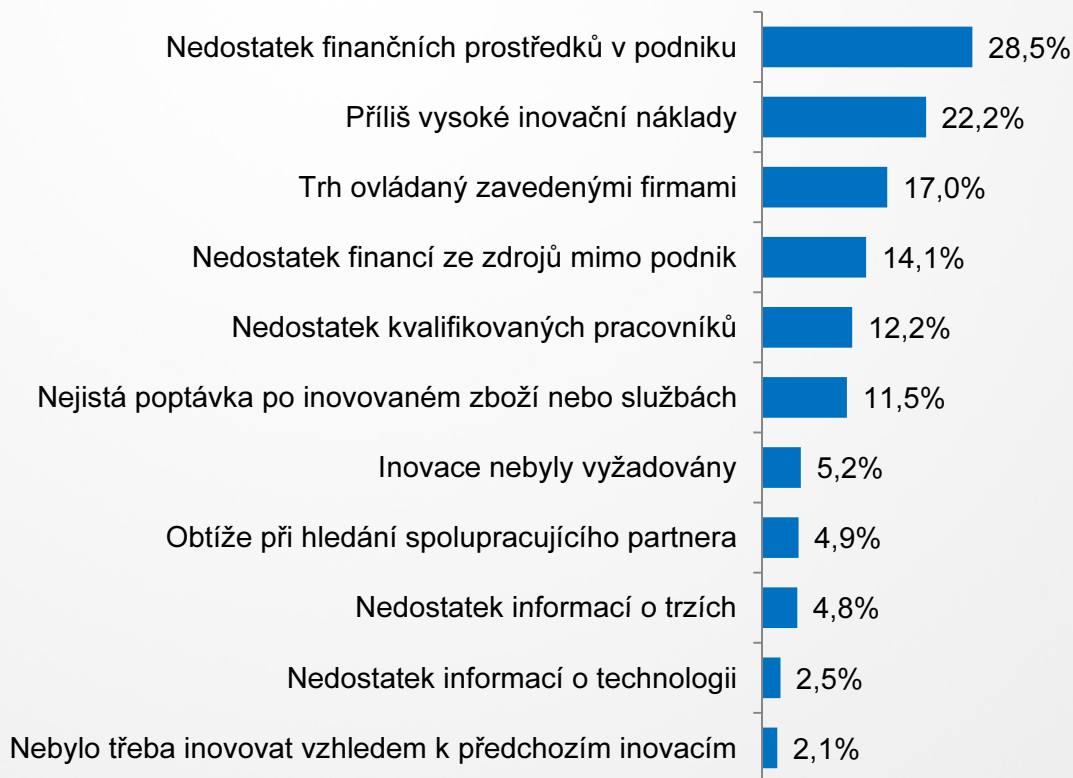
Vybrané ukazatele (15)

GRAF 18: Cíle inovačních aktivit u technologicky inovujících podniků podle typu cíle – podíl na celkovém počtu technologicky inovujících podniků (klíčová odvětví); 2006–2008

Vybrané ukazatele (16)

GRAF 19: Faktory omezující inovační aktivity u technologicky inovujících podniků podle typu faktoru – podíl na celkovém počtu technologicky inovujících podniků (klíčová odvětví); 2006–2008

Závěr

Rozvoj šetření o inovačních aktivitách podniků (budoucí plány):

- Dále zvyšovat kvalitu dat (kontroly s údaji z jiných šetřeních – např. výzkum a vývoj, zahraniční afilace).
- Vytvořit panel podniků a sledovat vývoj v čase.
- Poskytnout kvalitnější výstupy laické i odborné veřejnosti.
- Zapojit se do projektů Eurostatu a OECD zaměřených na tvorbu nových ukazatelů.

Pilotní šetření o inovacích ve veřejném sektoru:

- Realizováno v roce 2011 za referenční období 2008–2010 a referenční rok 2010 pro kvantitativní ukazatele.
- Koncipováno na výběrové šetření
- Sběr dat proběhne pomocí statistických šetření NI 1-01 a VI 1-01
- Analýza dat a stanovení jejich kvality, případná částečná publikace.

Děkuji za pozornost

Václav Sojka

E-mail: vaclav.sojka@czso.cz

Český statistický úřad